СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ IV. | Mt. Кармель, Па. Четвергъ 10-го Грудня 1896. | Число 50.

Календарь.

ень.
1. | Стефана и Приварха
1. | Пармена. Филумена
0. | Андрея ап. первозв.

1. | 29. по СОШ. Наума прор.
1. | Аввакума прор., Миронія
1. | Софонія прор., Теодула
1. | Варвары вм., Іоана Дам.

Змѣстъ.

равы „Союза". — Мы хорй. дуже — Вѣсти въ Америки. — Вѣсти зъ — Переглядъ полїтичный. — По- — Справы робôтничи. — Смѣшне. латили за „Свободу". — Фейле- Мѣсячна сповѣдь амер. Русиновъ и а о людяхъ. — Пипиця.—Сголошена.

вертаємо увагу на ад- айзментъ правительства дійского: Free Home- ds!

ПРАВЫ „СОЮЗА".

Просимъ перечитати то на мітинґу.

ДОРОГЙ БРАТЯ!

ôдзываемось знову до въ справѣ нашого Тоства „Рускій-Народный зъ".

ишь ще колька дней, а чить ся перша половина у дѣяльности Выдѣлу на- о товариства. Сейчасъ плывѣ старого року, мо здати Вамъ рахунокъ, господарилисьмо Вашигрôшми, хочемо при ь обчислити нашй силы охотити себе до даль- взаимнои роботы около ою нашого товариства. ы мы могли предста- Вамъ повный раху- , звертаємось прото до ь, дорогй Братя и про- , щобъ кождый членъ въ тôмъ мѣсяци запла- весь свôй довгъ, якій енъ яко членъ до касы оза". Скажемо яснѣйше. дый членъ мае до кôн- ѣсяця Децембра 1896 р. ати до нашого касіера Орія Хиляка

) Свое мѣсячне такъ, щобы не бувъ винепъ анѣ цента за сей повърокъ.

2) За грамоту и статутъ 25 цнт. пôсля установы Выдѣлу „Союза".

3) За вôдобрану, красну вôдзнаку $1, то значить: разомъ за всьо, кромѣ мѣсячного, если хто немае заплачено, $1.25.

Членовъ, котрй не досталп ще грамоты або статута, просимъ удати ся до своихъ мѣсцевыхъ секретарôвъ, а достануть вôдъ нихъ. Еслибъ однакъ въ секретаря не було больше статутôвъ, най сейчасъ напишуть до голов. секретаря а получать обо ротною почтою.

Думаемъ, що не буде анѣ одного члена, котрый-бы сейчасъ, ще въ тôмъ мѣсяци не за досыть учинивъ нашой просьбѣ, що вийшла вôдъ Выдѣлу для добра самыхъ членовъ. Тымъ больше есьмо переконанй, що не знайде ся анѣ оденъ членъ, котрый-бы не хотѣвъ купити собѣ вôдзнаку нашу, яко знакъ и гордôсть, що будучи Русиномъ належить до своеи власнои, рускои родины „Рускій--Народный Союзъ". Просимъ о даты до грамотъ. — Многихъ лѣтъ всѣмъ членамъ „Руского-Народного Союза"!

Зъ братскимъ поздоровленемъ.

Иванъ Глова
председатель.
О. М. Стефановичь
секретарь.

Справоздане кассве за мѣсяць Новемберъ.

Братство св. О. Николая зъ Pittsburg, Pa.	$29.00
Бр. св. Кир. и Методія зъ Mayfield, Pa.	16.00
Бр. св. Володиміра зъ McAdoo, Pa.	66.50
Бр. Пресв. Дѣвы зъ St. Clair, Pa.	16.25
Бр. св. Іоана Крест. зъ Olyphant, Pa.	58.00
Бр. св. Димитрія зъ Mt. Carmel, Pa.	21.25
Бр. св. О. Николая зъ Centralia, Pa.	10.00
Бр. св. АА. Петра и Павла зъ Mt. Carmel	20.00
Бр. св. Кир. и Методія зъ Shamokin, Pa.	64.80
Члены зъ Simpson, Pa.	8.00
Чл. зъ Jersey City,	29.00
Членъ Демяновичь Димитрій зъ Waterbury	1.50
Чл. Ванько Димитрій зъ Ansonia, Conn.	1.50
Чл. Куцнеръ Онуфр. зъ Pittsburg, Pa.	1.00
Чл. О. Суткайтісъ И. зъ Pittsburg, Pa.	1.00
Чл. Котаньчикъ Ал. зъ Pittsburg, Pa.	50
Чл. Шебешовичь Діонизій зъ Seymour	1.50
Чл. Вислоцкій Іосифъ зъ Seymour, Conn.	1.50
Чл. Роздѣльскій Гр. зъ Scranton, Pa.	1.50
Чл. Басалига Гриць зъ Oldforge, Pa.	1.00
Чл. Корбелякъ Яцко за грамоту и статуты	0.25
Разомъ.......	$350.05

Юрій Хилякъ
касієръ „Союза".

Приступили слѣдуючій новй члены:

	Число въ гол. книзѣ:
Зъ Simpson, Pa.	
1. Гарбера Семанъ	583
Зъ Pittsburg, Pa.	
2. Котаньчикъ Алексей	502
3. Секелякъ Лешко	502
4. О. Суткайтісъ Иванъ	503
5. Куцнеръ Онуфрій	503
Зъ Jersey City, N. J.	
6. Стець Олена	409
7. Ковальчикъ Лукія	409
8. Дурнякъ Иванъ	410
9. Чухта Павло	410
10. Голодъ Діонизій	411
Зъ St. Clair, Pa.	
11. Ярошъ Петро	423
12. Гузей Теодоръ	424
Зъ McAdoo, Pa.	
13. О. Молчанъ Ник.	52
14. Буцко Стефанъ	390
Зъ Mt. Carmel, Pa.	
15. Яворскій Яковъ	615
16. Короччакъ Димитрій	615
17. Коханъ Василь	8
18. Гарданъ Михаилъ	616
19. Кащакъ Иванъ	616
20. Костъ Иванъ	617
21. Ятко Иванъ	617
22. Пятница Стефанъ	618
23. Чернякъ Михаилъ	618
Зъ Centralia, Pa.	
24. Карлякъ Павло	431
25. Вархолякъ Петро	431
26. Зиновякъ Максимъ	630
Зъ Shamokin, Pa.	
27. Лещинскій Юстинъ	599
28. Гатала Илярій	600
29. Трохановскій Иляр.	600
30. Мацко Стефанъ	601
31. Макухъ Андрей	601

О. М Стефановичъ
секретарь.

Мы хорй, дуже хорй!

Наша хороба не нынѣшна. — Она вже навѣть досыть задавнена; незадовго моглп-бы мы обходити 25 лѣтный ювилей американско-рускои хоробы. Нашъ народный тяжкій недугъ, котрый, мовъ зловѣща мара тягне ся за нашимъ народомъ зъ Галичины и зъ Угорщины — той недугъ, та хворота перейшла за нами и въ новый свѣтъ тай, якъ то трясе не покидае насъ. Народъ голодный, голый и босый привандровавъ до Америки. Пѣхотою вандровавъ зъ Ню Йорку ажь на конецъ Пенсильвеніи. Нѣ мовы не знавъ, нѣ звычаѣвъ, нѣ обычаѣвъ, Кулѣ зъ револьверôвъ айришôвъ вôклали трупомъ не одну жертву — не оденъ чоловѣкъ згинувъ пôдъ тяжкою верствою вугля але тысячки остоялись, переборолп всѣ перешкоды и зажадали на амер. земли своихъ рôдныхъ порядкôвъ — перше всего свои церкви, свого священника. При великихъ жертвахъ дочекались свого ладу. Перша церковь, перше руске Братство въ Шенандоа були мовъ вѣщунами, мовъ задаткомъ лучшои долѣ. Тверда, непоборима скала на той часъ айриискихъ біскупôвъ, якъ також домовй крамолы не дали розвинутись щирымъ змаганямъ щирыхъ людей.

Першй початкп розумнои и щирои организаціи розбили ся. Почали вôдтакъ напливати елементы необразованй, не щирй для народнои справы, котрй мали за задачу въ мутнôй водѣ рыбу ловити. Той порядокъ провадивъ ся довгй лѣта и еще до нынѣ практикує ся. Хороба наша, най дарують намъ за слово интересованй, походить вôдъ головы — значить вôдъ священниковъ. Якй священники, такй парафіяне, а певно, що такъ, бо священники представляють въ Америцѣ одиноку интеллігенцію. Перша причина нашои хоробы походить вôдъ добору священникôвъ въ Америцѣ.

Пригляньмо ся близше, якй священники привандровали до Америки. Звѣсна рѣчь, що найбôльше число священникôвъ походить зъ мукачѣвскои діецезіи. Если ихъ єсть найбôльше, то выпадає имъ найперше приглянути ся. Мы ихъ подѣлимо на три категоріи: найстаршй, то єсть тй, що найперше ту приплыли, молодшй и наймолодшй. Тй найстаршй мають нынѣ претенсію до великихъ людей, бо они ту найдовше насидѣлись, ѣздили по всѣхъ усюдахъ сповѣдали, закладали Братства, неразъ и благословили церкви, спроваджали за парафіяльнй грошѣ ризы для церквей и другй безчисленнй подобнй заслуги положили на поли амер. Руси. Они навѣть въ бѣдѣ позаписовали церкви на власнôсть амер. епископôвъ, тай за тй всѣ заслуги належить ся имъ честь и слава, а декотрымъ навѣть мітра епископска. Они не знають нѣкого тôлько себе и навѣть найздоровшои гадки не узнають. Extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita. Молодшій таборъ священникôвъ зъ тои діецезіи вже оказавъ ся живѣйшимъ и бôльше интеллігентнымъ. За ихъ старанемъ оживлено товариство „Соединеніе" и они въ загалѣ оказують бôльше житя и роботы, хотяй дуже, а дуже не понимають роботы народнои на грунтѣ американскôмъ. — Наймолодша братія зъ тои діецезіи не оказує пѣякихъ способностей для роботы въ Америцѣ — можь сказати — навѣть зовсѣмъ она не способна, хоть се дуже невôдрадный проявъ, бо звычайно молодше поколѣне являє ся способнѣйше загально до роботы тои, въ якôмъ часѣ оно выховане. Ту на жаль такъ не єсть.

Приходить теперь черга на апостолôвъ зъ пряшѣвскои діецезіи. Не богато ихъ начислити, але то ще лѣпше, бо можемо лѣпше имъ придивити ся. Суть и ту майже такй самй катеґоріи. Суть старй американскй ветераны, суть молодшй и наймолодшй. Старй ветераны зъ тои епархіи то впертый и не пробитый муръ, до котрыхъ нѣякй раціональнй розумованя не

(Продовжене на другой сторонѣ.)

...СЯЧНА СПОВѢДЬ АМЕР. РУСИНОВЪ.

Минуло ся, не верне ся — а то що минуло згадуйте пане--брате! Неможь брате не згадати минулого, тажь власне те, що минуло, школа нашого житя.

Минули исторіи зъ чеками, исторіи зъ вôдками „Соединенія", зъ „miles books" и слѣду нихъ не остало. Лишь въ памяти народа, на ...ткахъ исторіи Амер. Руси остала чорна пля- котрои вже нѣхто злизати не въ силѣ. Перешавъ дощь — нема дощу, але остало чорне, ...те болото, виднѣесь зъ далека баюра, а въ баюрѣ вылежуєсь свиня, товста свиня — и нѣхто єи не рухає, обходить зъ далека, стане рохкати, тай и шанують єи. бо знають, еи въ болотѣ добре, тай она вôдъ него и ...овстѣе. Най собѣ лежить здорова — а мы ...часомъ зберемось на раду, велику и важну ...у — себѣ то на чиновственное засѣданіе „Со- ...ненія". Совѣтъ сотворита Архіереи и книж- ...цы и сребролюбивіе юды. Що радили и ура- ...ли, не намъ смертельнымъ знати, але певно ...радили, щобъ зъ лиця землѣ стерти ту про- ...нту „Свободу" и вопхъ єя — а тогды намъ ...ре буде, нѣхто насъ передъ лицемъ народа оскаржить, нѣхто не посмѣє здняти лаврôвъ нашои посвяченои головы, лишь вôдъ часу часу ще буде гавкати Товтъ въ своихъ бро- ...ркахъ, але то не дуже небеспечно, бо крик- ...мо народови: то шизматикъ — и на якійсь часъ будемо мати спокôй, тай спокôйненько станемо набивати кабзу долярами. Та на лихо зачѣпивъ я собѣ Товта — теперь менѣ нѣякъ вôдъ него вôдчепити ся, бо ордерованый чоловѣкъ и крестоносецъ погнѣвавъ-бы ся на смерть, якъ-бы я его зъигноровавъ. Отже скажу вамъ мои любй читателѣ, що Товтъ то чоловѣкъ дуже мудрый, дуже добрый и дуже милосерный. Якъ бы не бувъ мудрый, то царь-батюшка не приславъ-бы єму ордеру, божь прецѣ вôнъ тôлько Баденьому и другимъ мудрагелямъ прим. Товтови роздає ордеры — Жатковичови певно не дасть, анѣ Смитови, анѣ навѣть, Духъ св. зъ нами, секретарови „Соединенія", хочь и зъ єго парафіи належать вже пôдъ царя. А що Товтъ дуже мудрый и всевѣдучій, а навѣть и по троха пророкъ то доказує то, що вôнъ знавъ напередъ кôлько и котрй священники-уніяты будуть на соборчику въ Олифантѣ. Ану скличте ще де-яку гецу, чи вôнъ вамъ напередъ не скаже, що зъ тои гецы выйде? Та видите, вôнъ мудрый, а вы дураки — навѣть, даруйте за слово, кругомъ дураки. Та якъ-же не дураки, якъ маючи возрастъ и троха разума даєтесь за нôсъ водити. — Про другй чесноты Товта вже не буду говорити, вы самй найлѣпше знаєте, бо вы по мадярски сердечно розмовитесь, тай тогды и забуваєте, що вы якъ муръ твердй уніяты. Ага! Уніяты! Якй вы смѣшнй уніяты. Дайте собѣ спокôй зъ крутарствомъ. Скажѣть собѣ рѣшучо, що вы идете въ той бôкъ, або въ той, тою стежкою, або тою, то тогды бодай будете здекляроваными слугами у якогось пана. А то оденъ споминає папу другій нѣ, бо каже, що папа вже дуже старый, третый каже, що папа немае нѣчого до Америки, бо ту free country, а четвертый то таки впростъ заявить, що вôнъ самъ папа. То ще найлѣпше, бо чоловѣкъ безъ великого клопоту, безъ великои науки, безъ великихъ заслугъ дôйшовъ одымъ замахомъ до такои высокои гôдности. То еще бôльше значить, якъ ордеръ вôдъ царя-батюшки. То менѣ найлѣпше сподобалось. Нѣ, не то — менѣ Донъ найлѣпше сподобавъ ся. Тамъ дѣйсно free country, а пôпъ тамъ то бôльшій вôдъ папы, вôдъ Победоносцева и вôдъ всѣхъ силъ мѣра сего. Папа має власть тôлько надъ католиками и трошка надъ американскими уніятами — а патріярха зъ Дону потрафивъ вже нынѣ того доконати одымъ замахомъ, що папа старає ся рôжными булями и славною диплъомаціею и не може доконати, а патріярха доконавъ. Вôнъ злучивъ всѣхъ уніятôвъ, католикôвъ, православныхъ и т. д. въ одну церковь и проповѣдує имъ: видите люде добрй, така церковь въ Америцѣ може бути лишь одинокою спасительною церквою. Хто єго знає, може и має рехтъ! Але немає той рехту, хто не хоче купити Календаря „Союза". Той чоловѣкъ має великій, непростимый грѣхъ, а тымъ бôльшій грѣхъ має священникъ. котрый закопує даръ божій и вôдвыкъ вôдъ всякого читаня, крôмъ требника. Такъ, такъ — то вамъ кажу чисту правду, нѣчого не буде читати, хиба требникъ и то лишь тогды, коли заплатять.

Почекайте. бо я собѣ пригадавъ „Вѣстникъ", а на моє нещасте пригадавъ я собѣ ту парсуну, певно вже цѣлу нôчь спати не буду. Мене найбôльше интересують въ „Вѣстнику" статіи самого редактора, та я не знаю, кого-бы они и не интересовали.... Самъ Бебель, або Liebknecht, якъ-бы вмѣвъ гр. кат. прикарпатскій языкъ, а якъ бы собѣ перечитавъ статю „О соціялістахъ вообще", то певно росперезавъ бы ся зô смѣху. Новй теоріи, новй засады, новй дуже быстроумнй погляды! Велика шкода, що соціялісты нѣмецкй, англійскй и французкй не знають гр. кат. прикарпатского языка, певно дôставъ бы авторъ ордеръ и тогды сказавъ-бы Товтови: „а видишь братецъ, хоть я бувъ засудженый на 4 роки вязницѣ въ той препоганôй мадярщинѣ, то таки въ Америцѣ пôзнали ся на моей геніяльности". — Еще одна рѣчь дуже займаюча въ „Вѣстнику". Се проповѣдь. Богомъ, а правдою сказавши не мѣсце въ „Вѣстнику" на проповѣди. Якъ-бы я бувъ борони Боже редакторомъ „Вѣстника" то сказавъ--бымъ нашимъ высокопатріотичнымъ панъ-отцямъ: Отцѣ Духовнй, васъ сила въ Америцѣ зô всѣхъ парафій и зъ мукачѣвскои и зъ пряшѣвскои и зъ львôвскои. Потрясѣть мошонками, заложѣть свою церковну часопись, якъ отсе мають православнй, а тогды будете писати проповѣди до не схочу. Але проповѣдь проповѣди не рôвна. Написавъ въ „Вѣстнику" О. І. Сабовъ проповѣдь — най буде. Але написавъ проповѣдь и Мойсей зъ Газлетону тай таку вамъ проповѣдь виквaривъ, що хоть сядь, плачь и кай ся. Вôнъ каже, що Исусъ Христосъ мавъ 30 лѣтъ, якъ почавъ проповѣдати Евангеліє и вôнъ вôдъ 30 року житя хоче проповѣдати, бо такъ належить ся кождому доброму христіянинови. Кождый добрый христіянинъ повиненъ до 30 року житя бути жидомъ, а въ 30 роцѣ, якъ Исусъ Христосъ повиненъ выкрестити ся и проповѣдати Евангеліє всей твари. Най буде и такъ, Америка на то free country. щобъ робити

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA“ Publishing Co.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 20.00
„ „ Six months 12.00
„ „ tree „ 7.00

All comunications should be addressed to:

„Svoboda“
PRINTING OFFICE
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To „SVOBODA“
PRINTING OFFICE
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA

Наша газета выходить що тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak
OLYPHANT, PA.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

(Продовженє зо стороны першои.)

доберуть ся. На тыхъ можемо рукою кивнути. — Середуче поколѣне безплодне. По-за свои обовязки въ парафіи не выходять — се жовнѣры, котрй слухають, навѣть своихъ старшихъ камратôвъ, але наймолодше поколѣне проявляе въ собѣ больше житя, больше инициятивы, — и лишь зъ тымъ молодшимъ поколѣнемъ, розумѣемо ту молодше, що-до Америки, можна чпелитись.

Про Галичанъ, pro domo sua не будемо говорити, най говорять другй, бо мы и не въ силѣ себе обективно скритиковати — мы не можемо о собѣ сказати sine ira et studio — бо субєктивизмъ все мусѣвъ-бы выйти на верхъ. Впрочѣмъ намъ и не выпадае говорити про себе. Най говорять другй.

Скритиковавши коротенько тыхъ, котрй суть причиною нашои хоробы и на поли церковнôмъ и народнôмъ, хочемо мы вывести дальше наслѣдки роботы нашихъ найстаршихъ американскихъ священникôвъ. Першою заслугою нашихъ амер. священникôвъ есть се, що О. Товтъ кинувъ ся въ рамена казенного православія. Не будь у насъ анархіи на поли церковнôмъ, не будь у насъ апатіи до организаціи — певно айриnскй епископы були-бъ до насъ инакше вôдносились. О. Товтъ не выдержавъ и пôшовъ тамъ, де католицкій священникъ не повиненъ пôйти, а другй для збереженя своихъ личныхъ интересôвъ повандровали пôдъ безпосередну опѣку амер. кат. епископôвъ. Та апатія наша, та неспосôбнôсть до организаціи, та хороба наша тягне ся довгою, червоною ниткою по нынѣ. Консисторіи нашй въ старôмъ краю навѣть на чолѣ зъ кардиналомъ зовсѣмъ не дбають про насъ, тôлько кричать: тримайте ся — хоронѣть ся православія. Однакожь намъ треба було вже давно то зрозумѣти и махнути рукою на непотизмъ нашихъ старокраєвыхъ ординаріятôвъ. Намъ вже давно треба було дôйти до того переконаня, що мы повиннй самй о себе дбати. По довгихъ и тяжкихъ переговорахъ мы въ кôнци прійшли до того переконаня. Але чи всѣ прійшли до того переконаня? Дежь тамъ! Для чого? Бо мы хорй и дуже хорй! Тй що давно въ Америцѣ и мають, якъ кажуть за собою великй заслуги хотять бути біскупами, тай впрочѣмъ имъ и байдуже, бо въ ихъ кишени вже пару тысячокъ стремить.

Тй, що не давно еще прійшли до Америки не хотять и чути про нѣяку организацію, бо она перешкаджала бы имъ въ ихъ „excursion“. — Та чижь се не хороба? Велика хороба. Та здае ся се невылѣчима хороба. Бо де нема высшои идеи, тôлько свôй власный особистый бізнесъ, тамъ не може бути бесѣды о якôйсь идейнôй роботѣ, чи то на поли церковнôмъ, чи народнôмъ.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Elmira, N. Y. 30. новембра 1896.

Честна Редакціє „Свободы“!

Прошу, если ласка помѣстити пару слôвъ, котрй ся тычать тутейшои роботы и мало нашои парафіи.

Фабрика шкла „Glass Works“ по чотырьомѣсячнôмъ застою зачинае працю при зниженю цѣны платнѣ робôтникамъ; якій процентъ, еще напевно не знати, нежели то тôлько початокъ. Фабрика коловцѣвъ „bicyckle“, котра до того часу вôдъ юлія с. р. дуже слабо робила, зновъ якось ся поправляе, але при зниженю платнѣ робôтникамъ 10 прц. Фабрика полотняна робить тôлько по пôвъ часу, правѣ що на выжитя робôтницамъ. Мѣсто оголосило велику роботу при закопованю найпъ желѣзныхъ на воду въ однôй дѣлници мѣста, где въ той часъ прійшло до 100 Италійцôвъ до роботы, котрыхъ мешканцѣ по довшôй нарадѣ не приняли контракторе и по [illegible] тôлько тй, котрй ту належать, до котрыхъ и мы тожь вчислені яко пожиточнѣйша народность, якъ перша, але платня за такъ тяжку роботу заледви на день доляръ и 15 цнт. Отъ такій то роскôшный часы.

Дня 22. новембра мали-смо роковый парафіяльный мітингъ въ присутности О. Н. Дмитрова, где по переповадженю всѣхъ доходôвъ и росходôвъ, выбралисмо новый урядъ. При згромадженю майже всѣхъ парафіянъ и братскихъ членôвъ, зôставъ выбраный слѣдуючій урядъ: Михаилъ Мороховичъ предсѣдатель; Петро Лепакъ мѣстопредсѣдатель; Кузма Молчанъ касіеръ; Андрей Павликъ секретарь. — Всѣмъ даемо вѣдомôсть доокрестнымъ парафіянамъ про се и прошу ниже пôдписаный секретарь, всякй листы, котрй ся тычать парафіи подавати на слѣдуючу адресу секретаря:

ANDREW PAWLIK
COMTON STR.
Elmira Heights, N. Y.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Дописъ зъ Руси Галицкои
16. новембра 1896.

Новй рускй партіи політичнй.

У насъ повстали въ послѣднôмъ часѣ двѣ рускй новй партіи. Нова партія політична, тай взагалѣ велике число партій політичныхъ, не є анѣ троха таке велике нещастє, якъ то звычайно думають люде старй и зацофаній. Они кажуть, що намъ всѣмъ треба держати ся „купы“! Та троха радіи и они мають, бо рускй партіи хочь и идуть всѣлякими особными дорогами, то таки для всѣхъ повинна бути одна одинока цѣль: честь нашои вôтчины и доброго руского народу. А якъ рускй партіи є на то, щобы шукати собѣ славы въ тôмъ, що одна поконуе другу и ненавидять себе взаимно, то зъ того хиба лишь ворогамъ пожитокъ и велика утѣха. Партія є по цѣлôмъ свѣтѣ, у кождого народу є ихъ больше, якъ у Русинôвъ. Та у иншихъ народôвъ одна партія пне ся понадъ другу хосенною працею, дѣломъ. Котра больше и лѣпше пильнуе дѣла народного, то и та зыскуе собѣ больше прихильникôвъ и выпирае другу.

Доси були у насъ головни три партіи. Найдавнѣйшою є такъ званй „старо-Русины“ або теперь звычайно кажуть на нихъ „москвофілы“. Русь Галицка пробудила ся до житя въ роцѣ 1848-ôмъ, про те росказано було широко въ книжочцѣ „Народный Рухъ Русинôвъ“, що ея выдала наша „Свобода“. Тогды була лишь та одна партія, она называла себе „народною“ и дѣйстно такою була. Тая партія проголосила перша те, що нашь народъ є самостôйный, такъ само самостôйный и спосôбный до окремого політичного и культурного житя, якъ отъ Поляки або Великороссы (Москалѣ). Провôдъ въ тôй партіи мали отцѣ духовнй, длятого и всѣ вороги смѣяли ся, що Русины то хиба лише „попы та хлопы“. Такъ було до шѣстьдесятыхъ рокôвъ. Въ тôй часъ (1861 року) померъ на Украинѣ найбôльшій руско-украиньскій поетъ Тарасъ Шевченко. Молодй люде рвали ся до его гарныхъ поезій, а пôдъ вплывомъ духа украиньского повстае у насъ партія зъ молодыхъ людей. Еи назвали „украиньскою“, або звычайно „украінофілами“. Була то головно партія літературна и рôзнила ся вôдъ батькôвъ своихъ тымъ, що запроваджувала въ газеты и книжки мову простого народу (хлопску) и писала фонетичною правописею пôсля правила „якъ чуєшь, такъ и пиши“. Тымчасомъ въ роцѣ 1866-ôмъ набивъ Прусакъ пôдъ Кенігрецомъ и Садовою нашого Австріяка на „квасне яблоко“ и вже пишовъ здобувати самъ Вѣдень. Русины вже гадали, що нашу державу чортъ взявъ и що Австрію сусѣды мѣжъ себе роспають. Въ такій спосôбъ була-бы прійшла Галичина пôдъ царя московского. Длятого нашй Старо-Русины стрѣлили тогды велику дурницю и оголосили въ своѣй газетѣ „Слово“ маніфестъ (письмо), де заявляють, що они є зъ москалемъ одной и той самой народности, такои самои вѣры и говорять такою самою мовою зъ малыми вôдмѣнами. Все те длятого, щобы приподобати ся великому цареви. Въ той спосôбъ староруска партія переробила ся въ „москвофільску“ партію, котра якъ то нашй люде кажуть „тягне до Москаля“. Та партія є до нынѣшного часу, хочь можна и въ нѣй завважати два напрямы. Одна половина то старй люде, переважно отцѣ духовнй. Они лишь длятого „москвофілы“, що не люблять „украинофілôвъ“ и фонетики боять ся наче чорта. Такожь въ письмѣ не уживають зовсѣмъ рôдной мовы, а лишь выробляють собѣ якійсь кумедный языкъ книжковый, захоплюючи одно слово зъ церковныхъ книгъ а инше зновь зъ московщины. Пôсля ихъ гадки народна мова лишь на то, щобы нею балакали „пастухи и свинарѣ“; за фонетику (если хто выкидуе літеры „ъ“, „ы“, „ѣ“, „ь“ и т. д.) транспортують грѣшникôвъ на саме дно пекла. Теперь є то нашй рускй аристократы, понадуванй паны. Они звычайно зъ нѣкимъ не сварять ся (вôдважнй лишь противъ другого Русина), готовй все всякому поклонити ся, щобы лише ихъ нѣхто не рушивъ и давъ супокôйно читати „Галичанинъ“ та нарѣкати на „фонетику“. — Вôдмѣнний вôдъ тыхъ старыхъ затабаченыхъ „пуфôвъ“ є молодй москвофілы. Тй вже отверто и явно проповѣдують единьство нашого народу зъ великорускимъ (московскимъ). Провôдъ межи ними держать головно редакторы газетъ. Та молодша партія могла-бы дуже гарно розвивати ся, бо на средствахъ имъ не збувае, пропасть грошей ихають въ нихъ рôкъ-рôчно зъ Россіи. Та щожь зъ того, коли нема у тыхъ людей идеи и нема взагалѣ спосôбныхъ людей. Черезъ „рублѣ“ иде деморалізація зъ горы на долину, зъ батькôвъ на дѣтей. Кождый дивить ся, якъ-бы лишь добра нажити легкимъ коштомъ. Институты „Народный дôмъ“ у Львовѣ (миліоновый мастокъ), львôвску Ставропігію и „Галицко-русскую матицю“ держать старй Русины въ своихъ рукахъ. Першй двѣ институціи и десятои части тои користи не дають, якъ-бы се повинно бути. Инше старе товариство „Матиця“ зовсѣмъ заснѣтило ся и пожитку хиба тôлько, що декотрй свиноватй члены за дурно мешкають въ еи каменици. Соромъ тай плюгавство вôдвѣчне! На великій жаль и „Общество им. Михаила Качковского“ на ту дорогу здорового сну вступило, бо послѣдна конвенція въ Станиславовѣ своимъ цѣлымъ змѣстомъ не робить товариству анѣ троха чести, такъ що навѣть „Галичанинъ“ се запримѣтивъ. Літературна праця тои партіи мізерна, книжокъ не выдае майже нѣякихъ, а львôвска часопись „Бесѣда“ е дуже драптива. Політична дѣяльность такожь не лѣпша. Своихъ сторонникôвъ не организуе, лишь ... палькае--парѣкае и ... протесты. Теперь ... одного свого посла ... мѣ, анѣ у Вѣдни. ... тивъ всего списува... тесты и вже не мають ... вѣть надъ чимъ ... протестувати.

(Конецъ буде.)

Перегляд политичный

Въ Турціи зле. Сул... хоче утѣкати. Въ Тур... прійшло вже до того, ... султанъ казавъ собѣ пр... товити пôдземну дорог... моря — и въ кождой ... хвили готовъ утѣчи на ... рабель, котрый день и ... стоить готовый на его ... ги. Пытане тôлько, чи ... бравъ бы султанъ и... гаремъ, чи тôлько де... кращого цвѣту того ...

На Кубѣ такожь ... Самъ енералъ Вейлеръ ... тивъ ся на поле битвы, ... доставши доброго зеца ... енерала повстанцѣвъ М... — повернувъ, якъ не ... ный до Гаваны. Пишу... газеты, що зновь выру... Вейлеръ въ поле щастя ... бувати.

Въ Нѣмеччинѣ на... ривъ старый Бісмаркъ ... капнѣ гречанои. Выка... старый дипльоматъ въ ... зетахъ, що власне тог... коли Нѣмеччина тр... союзъ зъ Австріею и Ит... ліею явно, тайный со... мала зъ Россіею. Зъ то... причины страшный крик... по нѣмецкôмъ краю. Р... нй соціялісты мовчать, ... смѣхують ся и выбераю... своихъ послôвъ по кра...

Въ Австріи старй, поль... скй порядки. Бадені па... якъ старый мандатор... часôвъ панщизняныхъ, а ... сѣпаки его зъ „кола поль... ского“ достарчають ему на... гаѣвъ не тôлько на руско... и польского хлопа, але на... вѣть на Чеха и на Нѣмця. Выборы зъ пятои курі... зближають ся тай кажут... що буде забава.

Въ Россіи благодат... Царь-батюшка приѣхавъ ... подорожи по свѣту, тай н... мавъ нѣчого мудрѣйшого д... роботы, якъ дати Товтов... ордеръ и зробити его шлях... тичомъ. Побôчь того высы... лае войско на Турка, бо ... каже, що шкода такого до... брого и смачного кусника ... якъ Дарданелѣ. Нігилісты ... роблять по тихоньки свою ... роботу, а якъ прійде ю...

и писати, якъ кому захоче ся. Але „Вѣстникъ“ абсолютно не есть free paper, щобъ писати, що ему захоче ся. Прим. пише редакторъ „дипльоматичная баба“ (мае бути акушерка зъ дипльомомъ), або „Вѣсти работническія“ — за таке вже и въ Америцѣ карають, бо то просте туманене людей. „Дипльоматичная баба“ — перечитае чоловѣкъ, тай гадае собѣ — ага! Америка free country то вже и бабы выучили ся на дипльоматôвъ. Чомужь-бы нѣ! Можуть бабы бути докторами, урядниками, въ Англіи навѣть священниками, чемужь не могли-бы бути дипльоматами? Й радѣє нашь чоловѣкъ, що и Русины мають въ Америцѣ свою дипльоматку. Не загине Русь! А про „справы работническія“ то вже нашь чоловѣкъ зовсѣмъ нѣчого не знае и не въ силѣ вôдгадати, що се за звѣръ. Читае малоросъ не знае, читае великоросъ (прим. О. Товтъ) не знае. Та хтожь знае? И самъ редакторъ „Вѣстника“ не розумѣе свого языка, якъ то разъ до мене редакторъ „Галичанина“ писавъ. — Але говъ, чекайте — я доставъ цѣлый стосъ листôвъ. Я читаю листы, а вы думаете . . . . . Пишуть до мене зô старого краю: „якъ вы будете такъ справовати ся всѣ якъ до теперь, якъ вы будете сварити ся, а дѣла не робити, то чекае васъ така сама доля, якъ тыхъ двохъ отцѣвъ, що мусять вертати на Угорщину и вино пити; а понеже васъ всѣхъ не маемо на разѣ де помѣстити, то втѣкайте (tacite) на православіє, а другй зновь до Канады. Хто зъ васъ ще остане ся, мусить закладати за кару Братство Шевченка на ладъ и на статутахъ Братства Шевченка въ Шамокінъ.

Будьте здоровй.

Надвôдный.

6

НАУКА О ЛЮДЯХЪ.
(АНТРОПОЛЬОГІЯ.)
Написавъ П. Т.

(Дальше).

Море люблять дуже, а навѣть мають свои игры, въ котрй бавлять ся вступаючи въ воду. Житє у нихъ таке: Рано купѣль, смароване тѣла товщею кокосовою, снѣдане, занятє. По полудни купѣль и обѣдъ. Решта часу йде на розмовы, візиты; передъ вечерею зновь купѣль, и коли є мѣсячна нôчь танцюють. Залюднене, зъ вымкомъ Н. Зеляндіи, досыть густе. Техніка слаба, средства утриманя малй. Декуды истнуе звычаеве дѣтеубійство.

Умысловôсть Полінезийцѣвъ є майже незвѣсна. А шкода, бо Полінезія становить $1/4$ цѣлои землѣ. Рôвножь о вôдносинахъ суспôльныхъ не богато що можемо повѣсти. Знаемо, що на самоаньскихъ островахъ истнуе патріярхалізмъ, а на островахъ Тагіты и Сандвіхскихъ панщина. На островахъ Н. Зеляндіи и Самоа власность ґрунтова є спôльною.

IX.

Бѣлй люде залюднюють Европу, пôвнôчну Африку и передну Азію. Выглядъ ихъ больше-менше такій: мягке, довге волосє, деколи кучерявє, досыть буйный зарôстъ на твари, досыть вузкій нôсъ, краска лиця, доходяча до смаглои, але завсѣгды зъ румянцемъ. Родинъ языковыхъ у бѣлыхъ знаходимо три: семіцку, гаміцку и арійску. Єдность языкова неозначує еще єдности антропольоґічнои; тй люде, котрй говорять подôбными мовами можуть часто, и рôжнять ся дѣйсно и духово и тѣлесно. Вôтчиною Семітôвъ є Арабія. Выходять они звôдси завсѣгды, якъ пастухи-рабôвники. Череды овець, кôзъ, ослôвъ и верблюдôвъ становлять ихъ утримане; кôнь є знарядомъ розбою, молоко и дактиль найважнѣйшою поживою. Мясо споживають рѣдко; рôльництво, о скôлько истнуе, звычайно проваджене недбало. Устрôй суспôлный опирае ся на родѣ. Пôдставою орґанізаціи суспôльнои є ґрупа кревныхъ, що выводять свôй рôдъ вôдъ одного предка. Ґрупа та посѣдае пмать землѣ, на котрôмъ кочуе, и зъ котрого границь не выходить, если не хоче наразити ся на вôйну. Кожда родина кочуе особно, хотяй завсѣгды тримае ся близко иншихъ.

Пустыня выробила у бедуинôвъ*) властиве собѣ право межиплемѣнне: кровава месть є обовязкомъ до 10 и дальшого поколѣня, але если хтось нпр. дôткне намету свого ворога, є вже его гостемъ и волосъ не спаде єму зъ головы. Декуды бедуины мають свои села. Коло мѣстъ творить ся держава, котра накидае свою власть кочуючимъ гайамъ (гайѣ — ґрупа кревныхъ).

Семіты — Арабы суть дуже вытревалй на спеку и зимно. Арабъ, коли хто иншій дрожить зъ холоду, спить босо въ отвертôмъ шатрѣ, въ спеку-же дрѣмае на роспаленôмъ пѣску пôдъ промѣнями сонця. Натура семітôвъ нервова, енергічна та фанатична**).

Чимъ чистѣйша яка ґрупа семіцка, тымъ сильнѣйше выступае въ нѣй типъ, що мае слѣдуючй черты: смаглу краску твари, темне волосє и очи, выдовжену тварь, малй уста, малу щоку, тонкій нôсъ, збудованый деколи якъ у хищныхъ птахôвъ; є вôнъ середного зросту, стрункій, делікатнои будовы, о „сухо-нервовыхъ“ членахъ. Часто выступають иншй черты, завдяки рôжнымъ примѣшкамъ, якъ муриньской и т. д.

Жиды особливо выказують богато примѣшокъ. Живучи мѣжь Поляками, Русинами, Москалями роблять ся зъ выгляду „Славянами“, достають широку тварь, ясне волосє, сивй очи и т. д. Гаміты, живучй въ пôвнôчнôй Африцѣ, головно въ Берберіи суть нынѣ сильно „зсемітизованй“. Переважно суть рôльниками и мешкають въ горахъ.

Анѣ Семіты, анѣ Гаміты не суть расою антропольоґічною. Назва „Гомітъ“ або „Семітъ“ означае чоловѣка, котрый говорить „семіцкою“ чи „гаміцкою“ мовою (для поєдинчости говоримо „мовою“ — хоть семіцкихъ и гаміцкихъ є больше). Наука старае ся выкрыти расу въ властивôмъ того слова значѣню. Дѣйсно щось подôбного на расу знайшла скрôзь надъ середземнымъ моремъ. Ту расу названо середземно-... або смагло-довгоголовою. Она мае смаглє лиця, темне волосє, середный зрôстъ и довгоголова. Знаходять сѣ въ Италіи, Сярдиніи, Валіи и Ирляндіи.

(Дальше буде).

*) Бедуинъ є Арабомъ. Ав.

**) Фанатичный — завзятый.

на хвиля то покажуть ы православному батюш-.

Зъ Англіи гропѣ мѣють кôрцями. Благословь ,,election day" въ Америцѣ и сподѣвають ся добхъ живвъ при розборѣ Турціи.

Въ Римѣ ломлять собѣ лову надъ тымъ, кого бы зъ рускихъ, чи гр. кат. ященниковъ въ Америцѣ еновати кардиналомъ.

Въ Угорщинѣ поморвали колька тысячокъ люй и выбрали на пословъ мыхъ жидôвъ, або ихъ ятелѣвъ и теперь гро гь Австріи, що не дурнѣ вше си слухати. Епископ гр. кат. чекають зъ ,,Propaganda de fide" нового назу ,котрого зъ священниковъ мають зъ Америки дкликати.

А въ нашôй славнôй-преавнôй Галичинѣ що ся е?

Русины зъѣдають зъ себе е сему шкôру. Народови москальофілы гризуть за що тôлько хочете, а дикалы шипорять тымъ сомъ по повѣтахъ и приговляють для себе жнива. Двохъ великихъ мужôвъ ржавныхъ: Барвѣнскій и хнянинъ втяли послѣдми часами штуку — заили ,,Руско-католицкій юзъ". А понеже деякѣ ѣлѣйшѣ и свѣтлѣйшѣ свяенника, якъ Д. Таничкечь пôднесли голосъ просту противъ той штуки, Кардиналъ будучи въ онотѣ склпкавъ всѣхъ ститыхъ декановъ и здаь захотѣвъ зреставровати сть духовенства, котру рушили такѣ ланки, якъ рвѣнскій и Вахнянинъ Кс. Стояловскій товче ся Галичинѣ, якъ выклятый рко но пеклѣ.

Польска шляхта плаче и дає, когда помышляє, що остѣ хлопы-хамы выдирась сй мандатъ за мандамъ.

На нынѣ досить того дого!

редакціи ,,Свободы" можуть дôстати Всч. ОО. Духовнѣ по 1 цнт. за еґземпляръ:

Extractus matriculæ copulatorum,
Extractus matriculæ baptisatorum,
Extractus matriculæ defunctorum.

НОВИНКИ.

— Перемыскимъ епископомъ рускимъ именовавъ цѣсарь о. прялата Константина Чеховича. Новоименованый епископъ Константинъ стоить въ самôй силѣ вѣку, бо має що йно 49-тый рôкъ житя. Рукоположеный въ 1873 р., провѣвъ перших чотырнайцять лѣтъ своего священства на душпастирствѣ по сѣльскихъ приходахъ, а въ 1887 р., будучи парохомъ въ Девятерѣ, дек. потелицкого, бувъ покликаный на крилошанина соборного до Перемышля. Сего року по смерти еп. Пелеша обнявъ администрацію епархіи и бувъ именованый ерхипресвитеромъ собора.

— По празничнѣ рѣчи идѣть до Dolbin Bro's.

— Минувшои недѣлѣ вôдбуло ся въ Mt. Carmel, Pa. посвящене хоруговъ. Братство св. Димитрія справило прекрасну хоруговъ, якъ такожь Братство св. АА. Петра и Павла не остало по задѣ, бо справило ажь двѣ не менче хорошѣ хоругви. По Сл. Божôй посвятивъ хоруговъ Братства св. Димитрія О. Н. Дмитрôвъ, а на вечѣрни посвятивъ хоругви Братства св. АА. Петра и Павла, выголосивши вôдповѣдні до того торжества проповѣди. — Множество народа, мѣжь котрыми находились и Англики, подивляли прекраснѣ хоругвы, котрѣ тов. въ Самборѣ доставило.

— Въ Dolbin Bro's можна дôстати мѣтлы и бокеты по 20 цнт.

— Въ Шамокінъ заложили Русины тов. Шевченка. До того товариства могуть належати лише безженнѣ, або вдôвцѣ. Перше се товариство руске на сихъ основахъ въ Америцѣ.

— Centralia, Pa. дѣйсно нещасливый плейзъ. Недавно згорѣла тамъ одна бреха, а теперь замкнули другу на неограниченый часъ. Ходять слухи, що компанія Lehigh Valley має поставити бреху нову въ Ashland, Pa., а въ Centralia зовсѣмъ замкнути. Еслибъ то була правда, то тогды зникне зъ лиця землѣ бѣдна Centralia.

— Кождый нехай знає, що Dolbin Bro's має шторъ на North Oak str. N. 45.

— Въ цѣлôй Америцѣ обходять Поляки свое свято народне: obchód listopadowy. Чи бы Русины не спромогли ся разъ на святковане прим. памяти Т. Шевченка?

— Всяки начиня бляшани и порцелянови можна дôстати дуже таньо у Dolbin Bro's.

— Пароходъ ,,City of Kalamazoo" згорѣвъ. Зъ пятьохъ людей, котрѣ находили ся на пароходѣ двохъ згорѣло, а трохъ выратовало ся. Причина пожару не звѣсна, шкода забеспечена.

— Миски всѣлякого гатунку можна найтаньше купити у Dolbin Bro's.

— Конґресъ Спол. Державъ пôвн. Америки почавъ 7. с. м. свои нарады. Конґресъ сеи сесіи не буде мавъ богато до роботы. Має ухвалити біль для имміґрантôвъ, котрый вымагає, щобъ приходцѣ зъ чужихъ краѣвъ, котрѣ мають понадъ 14 лѣтъ умѣли читати и писати въ своимъ рôднôмъ языцѣ, або по англійски. Если не обстануть при тôмъ испытѣ, будуть вôдосланѣ домôвъ тою самою дорогою, котрою приѣхали.

— Десять паръ нôчного начиня можна дôстати за $1.98 у Dolbin Bro's въ Mt. Carmel, Pa.

— Въ Гамбургу не скôнчивъ ся еще стрейкъ докововыхъ робôтниковъ. Правительство має вмѣшати ся до того спору мѣжь робôтниками, а капіталістами. — Англія помагає робôтникамъ грôшми, а партія соціялістôвъ радою.

Спростоване.

Въ попереднôмъ числѣ ,,Свободы" зайшла помилка, котру мы обовязково простуємо: Вôдкликаный до старого краю священникъ О. Ил. Дзубай єсть парохомъ въ Johnstown, Pa., а не въ Punxsutawney, Pa., якъ се було мильно подано.

Справы робôтничѣ.

— Зъ Бостону доносять, що Roxbury Carpet Co., на неограниченый часъ замкнула свою фабрику. Въ тôй фабрицѣ було занятыхъ 1000—1200 робôтниковъ.

— Склярня Phoenix Glass Comp. въ Pittsburg, Pa. має почати не задовго роботу.

Фабрики бляхъ досыть добре роблять; робота вôдъ мѣсяця полѣпшила ся.

— На околици Uniontown, Pa. брехи починають добре робити.

СМѢШНЕ.

Въ россійскôмъ вôйску.

Розервѣсты стали въ рядъ. Майоръ стає передъ фронтомъ оглядає ихъ падувшися мôцно, але спостерѣгъ хоровитого чоловѣка блѣдого, якъ смерть. Приступає близше и пытає ся.

,,Длячогось такій блѣдый?"

,,Не знаю".

,,Може ты хорый?"

,,Нѣ пане майоръ".

,,Де, и чимъ бувъ-єсь, нѣмъ прійшовъ-єсь до войска?"

,,При університетѣ въ Москвѣ?"

Ту майоръ змѣняє тонъ бесѣды и стає чемнѣйшимъ.

,,А такъ при університетѣ. Скажѣть-же менѣ, якъ Вамъ имя?"

,,Петровъ, пане майоръ".

,,А якимъ професоромъ булисте?"

,,Я єсмь дверникомъ при університетѣ".

,,Дуракъ, пашолъ вонъ!"

ЗАПЛАТИЛИ ЗА ,,СВОБОДУ" ВЪ МѢС. НОВЕМ.:

Jersey City, N. J.	
Голодъ Діон.	$1.00
Pittsburg, Pa.	
Хилякъ Вол.	1.00
Mayfield, Pa.	
Прегонъ Иванъ	1.00
Edwardsdalle, Pa.	
Сваитко Иванъ	1.00
Scartzville, N. Y.	
Калипякъ Томко	1.00
St. Louis, Mo.	
Чорный Павло	1.00
Buffalo, N. Y.	
Бурштынъ Иванъ	1.00
Kingston, Pa.	
О. Вол. Молчанп	2.00
Troy, N. Y.	
Гира Филипъ	2.00

ПЯНИЦЯ.

(Конець.)

„А. то ты, святенькій Павле! —
Климъ до него гнетъ озвесь. —
Ось хто тутъ въ роскошѣ плавле!
Такъ се ты мя гетъ женешь?
А забувъ, колишный Савле,
якъ ты двигавъ каменець,
Стефана каменувати,
всѣхъ христіянъ хтѣвъ мордувати?

„Бачишь, хочь якій я грѣшный —
горломъ больше нѣжь слѣдъ текло. —
Але знає Богъ всевышный,
на таке не згоденъ зло.
А ты въ дымъ мя гонишь вѣчный!"
Не дослухавъ Павло:
Сюды-туды озирнувъ ся.
тай вôдъ брамы геть вернувъ ся.

Ждавъ нашьКлимъ, що зъ того выйде
далѣ знову до брамы бє.
Каже Панъ Богъ: „Гей. Давиде,
а поглянь но, хто тамъ є?"
Взявъ Давидъ „свое хламиде",
передъ брамою стає:
„Хто ты? Що тамъ за номана
розщибає ся вôдъ рана?"

„Прошу ласки — Климъ озвавъ ся —
Я пияниця, зву ся Климъ."
„Що, пяниця тутъ припхавъ ся?
Тутъ не мѣсце! Геть изъ нимъ!
Тамъ у пекло къ чорту ставъ ся.
пить огонь, смолу и дымъ!"
Ставъ нашьКлимъ хоть сѣсти и плакать.
далѣ такъ почавъ балакать:

„Острый наказъ твой, та певно
маешь право такъ владать.
Та скажи, благаю ревно:
Хто ты? радъ бы я вгадать.
Голосъ твой страшный смертельно,
та парсуны не видать".
„Та дуракъ же ты безмозкій!
Я Давидъ є, царь жидовскій!"

„А, то ты Єссеѣвъ сынку?
Бачь, якій ты острый ставъ!
Чи якъ ты Урієву жѣнку
въ чоловѣка ты укравъ.
А самому листъ въ торбинку
зъ засудомъ на смерть поклавъ.
Якъ дѣвчать, невинни дѣти
заставлявъ ты трупъ свой грѣти.

Чи тодѣ ты присвятивъ ся?
Я пияниця. бачить Богъ.
Та сли-бъ такъ въ грѣхи вгативъся
сли-бъ такій одинъ лишь грѣхъ
Въ мене на души свѣтивъ ся,
то я-бъ просто въ пекло бѣгъ."
Вчувши се Давидъ лишь плюнувъ
тай вôдъ брамы геть посунувъ.

Знову бє въ дверѣ Климъ, ажь стогне;
Панъ Богъ слуха та мовчить.
Далѣ каже: „Соломоне,
Глянь но, хто тамъ такъ гурчить?"
Той надѣвъ „свое короне",
йде до брамы тай бурчить:
„Хто ты є? чого бажаешь?
Що тутъ браму розбиваешь?

„Прошу ласки — Климъ озвавъ ся —
Я пияниця, зву ся Климъ."
„Що, пияниця тутъ припхавъ ся?
Тутъ хиба пияницямъ прійимъ?
Геть иди, до бѣса ставъ ся,
въ пекло лѣзь, у сѣрку й дымъ!"
Ставъ нашь Климъ, засумувавъ ся,
далѣ ось якъ обозвавъ ся:

„Вже четвертый разъ се чую,
що мой пляцъ на пекла днѣ.
Та закимъ ще помандрую
тамъ, де пряжуть у огни,
Ласку зволь мене отсюю:
Хто ты є? скажи менѣ!"
„Ну, се ласка не велика:
Я є Соломонъ владыка."

„Соломоне, якъ же-жь марно
смѣешь ты мене губить?
Чи забувъ ты, якъ то гарно
восѣмъ сотъ жѣнокъ любить?
Я зъ одною живъ безкарно...
Такожь бовванамъ кадить
Я не думавъ анѣ трошки,
хочь вони въ насъ ходять пѣшки."

Вчувши слово те якъ змытый
Соломонъ кудысь побѣгъ.
Климъ ставъ знову у браму бити,
далѣ крикнувъ якъ лишь мôгъ:
„Господи, чи ты сердитый,
чи лишь судъ святыхъ твоихъ
вôдъ небесного одвôрка
гонить мя, де дымъ и сѣрка?"

„Господи, я грѣшный, клятый,
та оти святцѣ, що тутъ
приходили геть мя гнати,
ще грѣшнѣйши мабуть!
Можуть ти тутъ панувати,
то найди и для мене кутъ;
Я-жь не бивъ, не деръ, не смыкавъ,
и твое имя все кликавъ."

Панъ Богъ въ небѣ все те слухавъ.
усмѣхавъ ся и ждавъ кôнця.
Климъ до брамы вже не бухавъ.
ставъ мовь та блудна вôвця
И розплакавсь. Богъ поручавъ
въ плечѣ Ноя праотця:
„Глянь но, Ною небораче,
тамъ пôдъ брамою хтось плаче".

Ной потюпавъ, прислухаєсь:
Справдѣ плаче и рыда.
Ось вôнъ ладôдно пыта ся:
„Хто тамъ?" Климъ вôдповѣда:
„Климъ пияниця. Кепско маєсь!
Смирно я прійшовъ сюда
Ласки въ Бога доступити,
а мене шлють сѣрку пити."

„Сѣрку пити? Тьфу небоже!
Навѣть найстаршимъ чортамъ
се пити зовсѣмъ не гоже.
Не то намъ! Та бѣсъ ѣй тамъ!
Хто якъ хто, а Ной те може
присвѣдчить усѣмъ свѣтамъ:
По при звѣсни райски ябка
є найлѣпше — добра капка.

„О, вживавъ — не укриваю —
тои капочки и я.
И о нѣй ще й нынѣ въ раю
згадує душа моя
Та и на тебе Богъ, гадаю,
не возме зъ кута кія
Сли лишь тымъ грѣхомъ ты грѣшный
то ходи у рай предвѣчный!"

И Ной батько сѣдоглавый
Клима отиха въ рай впуска.
Панъ Богъ добрый и ласкавый
тожь не выгнавъ піяка.
Ну, спытає хто цѣкавый,
а мораль сего яка?
О, морали тутъ три бочки,
ось двѣ три важнѣйши точки:

Любишь брате, чарку живо,
дякуй Богу и за се!
Лучше хто пє мѣдъ и пиво,
нѣжъ хто братню кровцю ссе.
Не зъ пияниць найбôльше живо
чортъ у пекло понесе.
Ты-жь по смерти по піяцки
лѣзь у небо хочь бы рачки.

Сли святи тебе полають,
ты надѣи ще не трать:
Свой урядъ они лишь знають,
не всю божу благодать.
Просьбы, сльозы силу мають
Ноя въ помôчь пôдозвать.
Та ще й те май на прикметѣ:
Вививсь, спи въ коршмѣ, не въ заметѣ.

Д-ръ И. Франко.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, Свободу читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому", ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.